

A hülyék túl hülyék hozzá, hogy belássák saját hülyeségüket

[akiraly](#)

2019.07.

„A GMO-ételek legszélsőségesebb ellenzői tudják róluk a legkevesebbet, de azt hiszik, hogy ők tudják a legtöbbet.” Philip M. Fernbach és kutatótársai már januárban megjelent [tanulmányuk](#) címében sem finomkodnak.

A kutatók ötszáz amerikaiat kérdeztek ki a génmódosított élelmiszerekről. A megkérdezettek 90 százaléka ellenzi a gmo-ételeket. Ez szöges ellentétben van [a tudományos konszenzussal, amely szerint ezek az ételek biztonságosak](#), és nagy hasznára vannak az egész emberiségnek. De volt ennél megrázóbb megállapításuk is: a gmo-kat leginkább ellenzők, vagyis a tudományos konszenzustól leginkább távol állók meggyőződése volt, hogy ők tudják a legtöbbet a témáról. Ugyanők voltak azok, akik a legeslegrosszabb eredményt érték el a teszt tudományos részén, vagyis valójában ők tudták a legkevesebbet a kérdésről.

A jelenség nem korlátozódik az Egyesült Államokra, a kutatók Franciaországban és Németországban is elvégezték a kísérletet, hasonló eredménnyel. És még csak nem is ez a kutatás az egyetlen, ami hasonló eredményre jutott. Ugyanez figyelhető meg az oltásellenesek körében is: ugyan csak az emberek törpe kisebbsége hiszi azt, hogy a védőoltások veszélyesek, ők azok is, akik saját hitük szerint még a szakértőknél is tájékozottabbak a témában. De ennél ártalmatlanabb kérdésekben is megmutatkozik ez. A táplálékkiegészítőkről, vitaminokról viszonylag egyöntetűen az a tudományos vélekedés, hogy sok hasznuk nincs, Mégis, az ilyeneket fogyasztóknak csak a negyede mondja azt, hogy abbahagyná a szedésüket, ha a szakértők szerint azok haszontalanok.

A téma alapművét két amerikai pszichológus, David Dunning és Justin Kruger már 1999-ben publikálta „[Képtelenek, és még csak nem is tudják](#)” címen. Ebben tárták fel a később utánuk [Dunning-Kruger-hatásnak](#) elnevezett pszichológiai jelenséget, amit ők maguk úgy foglaltak össze, hogy „saját inkompetenciájuk miatt képtelenek felismerni inkompetenciájukat”. Vagyis túl hülyék saját hülyeségük belátásához.

Ennek felismerése azonban még nem hozta el a megoldást. Az elmúlt évtizedekben inkább csak, ha lehet, még jobban alátámasztottuk Dunning és Kruger elméletét: amikor a szakértők 2003-tól megkísérelték elmagyarázni a génmódosított élelmiszerek működését, [pont ellentétes hatást értek el](#): a fogyasztók még kevésbé voltak hajlandók gmo-ételeket vásárolni. Ugyanígy jártak a védőoltásokkal kapcsolatos felvilágosítással. A Vaccine című szakfolyóiratban 2015-ben megjelent [tanulmány](#) szerint az, hogy helyes információkat adtak nekik az oltásokról, csak növelte az oltások hatásai miatt leginkább aggódók ellenállását az oltásokkal szemben.

Aaron E. Carroll, az Indiana Egyetem Orvosi Fakultásának gyermekorvos-professzora szerint hiába ezek az ismereteink, a tudomány még mindig a „tudásdeficit” modelljéből indul ki, és a tudatlanság oszlatásától remél eredményeket. Pedig ez a jelek szerint nem működő modell. A tanulmányok szerint nem segít, ha újabb és újabb tényekkel, ismeretekkel bombázzuk a tudatlanokat. Carroll azt írja, a tudósoknak sokkal nyitottabban kéne hozzáállniuk a

nagyközönséghez, akiknek még a bizalmát is el, vagy vissza kell nyerniük. (Via [The New York Times](#))

Speciel az ilyen hülyékre támaszkodik a Mezőgazdasági Minisztérium által hírdetett GMO moratórium is, meg a migránspolitika stb.

„a Futónaptár szerkesztő megjegyzése”